

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniem pełnomocnika R.T. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. z dnia 2 sierpnia 2021 r., sygn. akt PR Ds. (...) o umorzeniu śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2021 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w O.,
zawartego w postanowieniu z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. II Kp (...),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w O..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2021 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II Kp (...), Sąd Rejonowy w O. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie występują realnie okoliczności, które mogą zasadnie stwarzać przekonanie o braku warunków do jej obiektywnego rozpoznania przez Sąd właściwy miejscowo. Sąd podkreślił, że R. T. złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez sędziów orzekających w sądzie właściwym – Sądzie Rejonowym w O., a także sędziów Sądu Okręgowego w O., prokuratorów prokuratur w O., B. i K.. W ocenie wnioskującego Sądu, celem uniknięcia zarzutów o brak obiektywizmu i bezstronności przy rozpoznaniu tego zażalenia, uwzględniając służbowe i koleżeńskie relacje

pomiędzy sędziami, zasadne jest, aby sprawa ta nie była rozpoznawana przez Sąd Rejonowy w O..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

W sprawach dotyczących zażaleń na postanowienia prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu śledztwa w związku z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstw przez sędziów czy prokuratorów, niekiedy Sąd Najwyższy uznawał za zasadne uwzględnienie wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k. (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 12 sierpnia 2019 r., IV KO 82/19; 2 stycznia 2020 r. IV KO 163/19; 3 stycznia 2020 r., I KO 152/19). Zauważyć należy, że w podobnym układzie procesowym zapadały też orzeczenia odmienne, bowiem zawsze rozstrzygnięcie o przekazaniu właściwości determinują konkretne okoliczności sprawy (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2019 r., wydane w sprawach: IV KO 149/19 oraz IV KO 150/19).

W tej konkretnej sprawie w ocenie Sądu Najwyższego zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające zmianę właściwości miejscowej Sądu. Odmowa uwzględnienia wniosku oznaczałaby, że sprawę będzie rozpoznawał Sąd, którego Sędziowie zostali wskazani imiennie w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa jako sprawcy czynów zabronionych z art. 231 § 1 k.k. Co więcej, w realiach tej sprawy dotyczy to dwojga sędziów Sądu właściwego. Ponadto, do popełnienia przestępstwa miało dojść w ramach postępowania przed Sądem Rejonowym w II Wydziale Karnym (sprawy o sygn. akt II K [...] /16 i II K [...] /17) a także postępowanie zażaleniowe od postanowienia o umorzeniu śledztwa toczy się przed Sądem Rejonowym w ramach tego samego wydziału (sygn. akt II Kp [...]).

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, należy unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy przez sąd właściwy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego

postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21).

Taką sytuacją byłoby rozpoznanie zażalenia na postanowienie o umorzeniu śledztwa w Sądzie Rejonowym w O., skoro w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa zostało wskazanych dwoje Sędziów orzekających w tym Sądzie. Co więcej, do popełnienia czynów zabronionych, których wobec R.T. mieli się dopuścić ci Sędziowie, miało dojść w toku postępowań karnych prowadzonych przed Sądem właściwym do rozpoznania zażalenia na umorzenie śledztwa, które zostało wszczęte na skutek zawiadomienia R. T.

Jednocześnie, jako że postanowienie o umorzeniu śledztwa dotyczy także sędziów Sądu Okręgowego w O. i prokuratorów prokuratur w O., B. i K., Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że zasadne jest przekazanie tej sprawy do rozpoznania poza okręg Sądu Okręgowego w O.. Mając na względzie dobro wymiaru sprawiedliwości, a także kryteria geograficzne, Sąd Najwyższy przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w O., który jest oddalony od Sądu właściwego jedynie o około 40 km, a jednocześnie jest sądem okręgu Sądu Okręgowego w E..

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.